

Een halteplaats voor iedereen

Interview met Irene Edzes - Door Chris Ververs

Utrecht – In elke wijk van elke stad een halteplaats voor jong en oud. Via toegankelijke looproutes die als zilveren draden de haltes met elkaar verbinden. Een simpel idee met een rare naam: Michi-Noeki. In de Groningse Oosterparkwijk opent deze zomer de eerste halteplaats van ons land.

Het idee om in Nederland dergelijke halteplaatsen te realiseren, komt van bureau Vollmer & Partners. Het bureau voor stedenbouw en landschapsontworp deed in interdisciplinair teamverband mee aan de landelijke prijsvraag Who Cares. Michi-Noeki (zeg: mietsjie noeki) viel in de prijzen. „Een plan dat de wijk verkleint met toegankelijke routes en laagdrempelige halteplaatsen. Slim in de wijk ingepaste plekken waar je makkelijk binnenloopt. Gedragen, bemenst en geprogrammeerd vanuit de wijk”, zo valt te lezen op de site van Vollmer & Partners waar Edzes werkzaam is.

Niet alleen voor ouderen een ideale plek om even uit te rusten en een praatje te maken. Omdat de Michi-Noeki's altijd bemand zijn door wijkbewoners, gaat er een vertrouwde werking vanuit, zo is althans het idee. Edzes: „Michi-Noeki's zijn geïnspireerd op de Japanse Michi-No-Eki's: halteplekken langs doorgaande routes. Wij hebben dit vertaald naar halteplekken op wijkniveau. Dus ze liggen niet op doorgaande routes langs grote snelwegen, maar juist op wandelroutes in de wijk. Iedereen zou vanuit zijn woning een halteplek moeten kunnen bereiken op een afstand van vierhonderd meter. Dat is ook voor mensen met een rollator te behappen. Je kunt in een Michi-Noeki even zitten, informatie krijgen en gezellig een praatje maken als je daar behoefte aan hebt.”

Vollmer & Partners werkt veel in de zorgsector. Het is ook in die tak van sport dat het idee ontstond. „De kennis die we daar op hebben gedaan, zou je ook in woonwijken kunnen toepassen, zo bedachten we”, vertelt Edzes. „Ouderen moeten langer zelfstandig thuis blijven wonen en wijken zijn daar niet meer op ingericht”, schetst de architect de huidige situatie in veel dorpen en steden. Dat eenzaamheid onder de bevolking toeneemt, nam ze mee in haar

plannen. Eenzaamheid is niet leeftijd gebonden, er is bijvoorbeeld ook een grote piek van eenzamen in de leeftijdscategorie van 25 tot 35 jaar oud.

„We dachten: richt je niet alleen op ouderen, want dan ben je heel veel andere mensen kwijt. Je moet het zo licht en luchtig mogelijk houden, zodat het een alibi biedt zonder dat er iets omheen hangt van zorg of hulpbehoevend of eenzaam zijn. Zie het als het winkeltje om de hoek. Ook in Japan zijn Michi-No-Eki's ontmoetingsplekken voor jong èn oud, voor reizigers èn lokale bevolking.

Overall is aan gedacht. Bijvoorbeeld de aanlooproutes. „Je hebt niet zoveel aan halteplekken als ze niet goed bereikbaar zijn. Dus er komen ook toegankelijke routes die de haltes met elkaar verbinden”, zegt Edzes. „Wij noemen dat zilverdraden: routes die goed geschikt, vlak en veilig zijn zodat ouderen er goed kunnen lopen, maar ook fijn zijn voor ouders met kinderwagens.”

Het is een soort buurt-VVV'tje. Een halteplek. Je kunt er even zitten, naar de wc, informatie halen en dan weer verder, zegt Edzes. „Een schakel die nu mist omdat veel voorzieningen die er vroeger waren aan de randen van de wijk terecht zijn gekomen en dat is voor veel mensen heel ver weg.”

Dat er een goed toegankelijk toilet komt, is een enorm voordeel. Gouden Dagen is partner van het Europese project Toilet For Me. Daarin wordt gewerkt aan een modern mindervalide toilet voor de semi-publieke ruimten, geschikt voor iedereen met een (mobiliteits)beperking en toegankelijk, gebruiksvriendelijk en schoon. De gedachte is dat als (bijvoorbeeld ouderen) weten dat ze ergens naar het toilet kunnen, ze ook eerder buitenshuis activiteiten zullen ondernemen. Een toegankelijk toilet gaat dus uiteindelijk eenzaamheid tegen.

Iets waar Edzes met haar Michi-Noeki's rekening mee heeft gehouden. „Het behoort niet voor niets tot de drie peilers van ons plan. Er moet altijd iemand aanwezig zijn, je moet er even kunnen zitten en er is een goed toilet. Dat er soms nog een taboe op het onderwerp rust, weet de architect ook wel. „Maar het is helemaal niet grappig als je ermee te maken hebt. Nederland heeft zo weinig openbare toiletten. Dit is een oplossing van dat probleem.”

Deze zomer opent de eerste halteplaats haar deuren in de Groningse Oosterparkwijk. Edzes' droom? „Dat mensen vragen: waar is hier een Michi-Noeki?”